

За Ленінскія КадрЫ

ОРГАН
партбюро, камі-
тэта ДКСМБ,
прафкома, МК
і рэктарыята
Беларускага
дзяржаўнага
універсітэта

НЯХАЙ ЖЫВЕ 1 МАЯ— БАЯВЫ АГЛЯД РЭВОЛЮЦЫЙНЫХ СІЛ РАБОЧАГА КЛАСА!

Першае Мая

Першае Мая—дзень баявой міжнароднай пролетарскай салідарнасці — працоўныя ўсяго свету сустракаюць у абстаноўцы другой імперыялістычнай вайны. У гэты дзень сэрцы працоўных капіталістычных краін будуць напоўнены ненавісцю да капіталізма, які параждае войны, разруху і голад для мільянаў.

У дзень Першага мая 193-мільённы народ СССР будзе дэманстраваць сваё маральна-палітычнае адзінства, адданаць партыі большэвікоў і вялікаму Сталіну, сваю гатоўнасць у любы момант, калі гэта патрэбуецца, выступіць на абарону радзімы. Ён будзе дэманстраваць грандыёзныя поспехі, якія дасягнуты нашай сацыялістычнай прамысловасцю, транспартам, сельскай гаспадаркай і культурным будаўніцтвам.

Вялікім светам для сацыялістычнай культуры з'явілася ўзнагарода выдатных дзячоў навукі, тэхнікі, літаратуры, сталінскімі прэміямі і званнем сталінскіх лаўрэатаў. Дзякуючы ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыцы партыі большэвікоў і савецкага ўрада ўсе народы СССР дасягнулі велізарных поспехаў у справе развіцця культуры, нацыянальнай па форме і сацыялістычнай па зместу.

Савецкае студэнцтва, якое мае найлепшыя ўмовы для авалодвання навукі, выходзіць на першамайскі парад з словамі:

— Будзем вучыцца выдатна.

— Поўнасьцю апраўдаем клопаты партыі і ўрада.

— Будзем высокакваліфікаванымі спецыялістамі, дастойнымі эпохі вялікага Сталіна.

Але мы не павінны ні на мінуту забываць, што знаходзімся ў капіталістычным акружэнні. Задача кожнага з нас — быць гатовым стаць на абарону радзімы. Для гэтага патрэбна авалодваць ваеннымі ведамі, фізкультурай, рыхтаваць з сябе мужных воінаў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Няхай жыве Усесаюзная Комуністычная партыя большэвікоў — перадавы атрад працоўных Савецкага Саюза!

Няхай жыве вялікі, непераможны сцяг Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна!

ЯКУБ КОЛАС

МАЙСКАЕ СВЯТА

Па савецкіх гарадах, па сёлах
Ходзіць Май расквечаны, вясёлы.
Ходзіць смелым крокам,
Зорыць ясным вокам.
Дзе яго сустрануць больш пачэсна?
Дзе так радасна квітнеюць весны?
Дзе, у якім краю
Так прывольна Маю?
Не — няма другой такой краіны.
Дзе-б шырай пралеглі пучыны,
Дзе-б так ветла далі
Вабілі, ласкалі.
Працяраблены шляхі, прагалы.
А па іх ідзе народ удалы.
Дружбаю з'яднаны.
Партыі адданы.

І няма імкненням перашкоды.
Славаю авяяны паходы —
Смелыя шалёты
Увысь, ў ясныты...
Ходзіць Май, краіну аглядае,
А байцоў чырвоных моц якая!
Першы маршал скажа —
Зломіць сілу ўражжу.
На прастор ідзе мая краіна
З песняю юначай, салаўінай, —
Свеціць па старонцы
Сталінскае сонца.
Па савецкіх гарадах, па сёлах
Ходзіць Май расквечаны, вясёлы.
Ходзіць смелым крокам,
Зорыць ясным вокам.

РАБОТА НАШАГА ГУРТКА

На гістаку навукова-даследчых гурток існуе некалькі год, але асабліва шырокую работу ён разгарнуў у бягучым навучальным годзе. Да 20-годдзя нашага універсітэта ён прыходзіць са значнымі поспехамі.

Гурток налічвае 30 чалавек. У большасці — гэта студэнты III курса. 10 таварышоў вывучаюць праблемы, звязаныя з гісторыяй СССР, 4 — з гісторыяй сярэдніх вякоў, 3 — з гісторыяй новага часу, 3 — на асновах марксізма-леннізма і адзін — па гісторыі старажытнага свету.

За гэты навучальны год ужо было прачытана шэсць дакладаў, з іх — па гісторыі новага часу — адзін, па гісторыі сярэдніх вякоў — 2, і па гісторыі СССР — 3. Большасць дакладаў адзначана высокімі водгукамі кіраўнікоў. Работа студэнта Абецэдар-

скага напісана на аснове першакрыніц і дакументаў. Яна асвятляе адзін з перыядаў гераічнай барацьбы беларускага народа сумесна з брацкім украінскім народам за вызваленне з-пад гнёту шляхецкай Польшчы.

Цікавай з'яўляецца і работа студэнта III курса Салтанова, асвятляючая першы пасля 1905 года ўзрыў рэвалюцыйнай хвалі ў царскай Расіі. Доклад з'яўляецца самастойнай работай даследчыка. Тое самае можна сказаць і аб дакладзе, зробленым студэнтам II курса Цішкевічам.

Гэтыя тры работы наш гурток выдзеліў на конкурс студэнцкіх навуковых работ.

Члены гуртка сістэматычна працуюць над сваімі тэмамі. Так, тав. Малакаў (студэнт I курса) старанна і доўга займаўся вывучэннем цікавых да-

кументаў з гісторыі камскіх балгар. Яго доклад «Балгарскае царства» падрыхтаван і скоро будзе прачытан на пасяджэнні гуртка. Студэнтка II курса Анісава таксама заканчвае сваю работу аб Макиавелі.

Наш гурток мае добры актыў, які сістэматычна займаецца і цікавіцца навукова-даследчай работай. Добра дапамагаюць нам у рабоце навуковыя работнікі факультэта: акад. В. Н. Перцаў, дацэнты П'яноў, Дудкоў, Лочмель, т. Шнеерсон. Але ёсць і недахопы. Пасяджэнні гуртка адбываюцца пры малой колькасці студэнтаў. Дрэна і тое, што не друкуюцца даклады перад прачытаннем іх на гуртку. Выступаючы ў спрэчках па гэтаму недастаткова ведаюць матэрыял чытаемых дакладаў. **В. ВІТКОУСНАЯ,** стараста навукова-даследчага гуртка гістака.

Перадавікі соцыялістычнага спаборніцтва

Соцыялістычнае спаборніцтва сярод работнікаў універсітэта прыняло ў гэтым годзе шырокі размах. Большасць выкладчыкаў і дапаможнага персанала ўзялі на сябе канкрэтныя індывідуальныя абавязальствы. Спаборнічаюць паміж сабой 22 кафедры.

Спаборніцтва праходзіць пад знакам палепшання якасці чытаемых лекцый, навукова-даследчай і метадычнай работы, работа з настаўнікамі і вучнямі школ горада Мінска; яно прынесла свае станоўчыя рэзультаты.

Рад кафедраў, навуковых работнікаў і адміністрацыйна-тэхнічнага персаналу з чэсцю выконваюць і перавыконваюць узятыя на сябе сацыялістычныя абавязальствы. Кафедра арганічнай хіміі (загадчык праф. Асіпенка) і кафедра геалогіі (загадчык дац. Кавалёў), рэалізуючы ўзятыя на сябе абавязальствы, дабіліся добрых вынікаў у рабоце. Соцыялістычныя дагаворы гэтых кафедраў ператвораны ў практычныя справы.

Сярод выканаўшых індывідуальныя дагаворы тт. Старобінец, Фёдараў, Калюшка, аспіранты-выдатнікі Вальфсон, Мінзурэнка, Елінсон. Гэтыя таварышы сваёй упартай работай прыпаднеслі пролетарскаму святу дастойныя падарункі.

Л. ЖУХАВІЦНІ.

Навучаючыся совецкай школы! Авалодвайце навукай, рыхтуйцеся стаць барацьбітамі за справу Леніна—Сталіна!

★ СТАЛІНСКІ СТЫПЕНДЫЯТ

Яго ведаюць усе ва Універсітэце. Ведаюць, як добрага студэнта і чулага таварыша, які заўсёды гатоў аказаць дапамогу таму, каму яна патрэбна.

Працуе Пішкевіч многа і старанна. Яго часта можна бачыць і ў кабінэце асноў марксізм-ленінізма, і ў гістарычным кабінэце, і ў дзяржаўнай бібліятецы. У інтэрнаце позняй парою яго застанеш над кнігай або пад канспектам.

Для лепшага засваення ён канспектуе працытанае. Канспекты яго сціслыя, але поўныя і ясныя. Ён умее выдзеліць галоўную думку.

Па кожнаму прадмету ён стараецца выкарыстаць як мага больш дапаможнай, спецыяльнай і мастацкай літаратуры. Мастацкай літаратуры ён удзяляе многа ўвагі, бо ведае, што без начытанасці нельга развіць сваю мову, нельга быць добрым гісторыкам.

Да добрых бакоў яго характару патрэбна аднесці самакрытычнасць.

Сур'ёзны у рабоце, вясёлы ў свабодны час, патрабавальны да сябе і да другіх, чулы і адмысцывы—такі Канстанцін Пішкевіч, сталінскі стыпендыят, студэнт ІІ курса гістарычнага факультэта.

А. ЧАРАПОК.

У ЧЭСЦЬ СВЯТА

Уключыўшыся ў перадамае сацыялістычнае спартыўнае студэнты ІV курса хімафа выканалі свае абавязальствы. Студэнты **Мойгіс, Купчонак, Шэрман і Гельфер** здалі экзамен па калорычнай хіміі на выдатна; добры адзнакі па гэтым прадмету атрымала 13 студэнтаў.

***

На гістарычным факультэце па прачытаных курсах ідзе датэрмінавая здача экзаменаў. Выдатны ацэнкі ведаў атрымалі на педагогіцы студэнты-выдатнікі **Салтанаў, Ліпкін і Сігал** (ІІІ курс); студэнты ІV курса тт. **Арцошневіч і Зябіна** таксама здалі на выдатна спецкурс па гісторыі рэвалюцыйнай рабоў.

Дзве біяграфіі

Заедзьце ў любы раён нашай рэспублікі—усюды вы знойдзеце былых выхаванцаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. У навуальных, культурна-асветных і іншых установах і на прадпрыемствах працуюць тысячы высокакваліфікаваных спецыялістаў, вышучаных БДУ за 20 год яго існавання. Не мала з іх працуюць і ў брацкіх саюзных рэспубліках. Многія за гэты час ужо выраслі ў вучоных і, аддаючы свой доўг радзіме, самі пачаюць падрыхтоўваць маладых кадры спецыялістаў і ўзбагачаюць сацыялістычную культуру нашай рэспублікі сваімі навуковымі работамі.

Сярэдняя і малодшае пакаленне навуковых работнікаў у пераважнай сваёй большасці, а на многіх кафедрах і факультэтах цалкам укамлектаваны былымі студэнтамі і асіпірантамі БДУ. Гэта з іх мы сустракалі на старонках нашай газеты імёны дацэнтаў Будкевіча, Маркоўска, Фёдарова, Старобінца, Прылежэвай і др. Пазнаёмімся яшчэ з некалькімі работнікамі, якімі ганарыцца наш універсітэт як сваімі выхаванцамі.

***

Сын селяніна-бедняка, Дзяніс Аляксандравіч Дудкоў прыйшоў на былое сацыялістаў у 1924 годзе. Ні дыферэнцыраваных апэрак паспяхова, ні абавязковага наведвання заняткаў, ні авал абавязковасці выканання навучнага плана для перахода на наступныя курсы ў той час не існавала. Але студэнткомсамолец Дудкоў добра памятаў, што ЦК камсамола паслаў яго ва ўніверсітэт авалодаць навукай, і ён ёю авалодваў сістэматычна, настойліва і ўпарта. Адным з першых здаваў Дзяніс залікі (экзаменаў не было), акуратна наведваў семінарскія і прасемінарскія заняткі, выдзяляючыся сваімі змястоўнымі дакладамі на іх.

На здымку: выдатнікі вучобы тт. Плак (ІІ курс геафака), Нябосьна (ІІІ курс геафака) і Грыгор'ев (ІІІ курс гістафака).

ВЫДАТНІКІ ФІЗМАТА

У калектыве фізика-матэматычнага факультэта студэнты настойліва працуюць над павышэннем сваіх ведаў. Сталінскія стыпендыяты Дукор і А. Блюх—прыклад таго, як трэба авалодаць навукай, як працаваць над складанымі пытаннямі. Яны не заставаліся толькі лекцыямі і праграмнымі падручнікамі, а жыва цікавіцца самай рознастайнай спецыяльнай літаратурай, сочалі за новымі адкрыццямі і г. д.

Такія студэнты-выдатнікі, як Рубінштэйн, Жураўскі, Кузінец, Разоўскі, Чуброў, Хаздановіч, упарта перамагаюць любыя цяжкасці, ніколі не пасуваючы кіраўніку, з натхненнем бяруцца за рашэнне самых складаных пытанняў, глыбока ўнікаюць у сутнасць справы. Гэтыя таварышы заўсёды імкнуцца быць перадавымі ў вучобе.

Чэсьць быць выдатнікам штучнае студэнтаў максімальна скарыстаць свой час і сілы, дабівацца глыбокага засваення курса. Але не толькі гэта. Яны ведаюць, што іх веды патрэбны радзіме, патрэбны будучы там, куды іх пашлюць пасля заканчэння ўніверсітэта. А выдатная вучоба з'яўляецца залогам выдатнай работы ў далейшым.

Тав. Рубінштэйн, з'яўляючыся сакра-

таром комсамоўскага бюро факультэта, многа працуе на грамадскай рабоце, а між тым хто калі бачыў, каб ён дзе-небудзь адстаў, у чым-небудзь не паспеў? Цяжка ўказаць якую-небудзь карысную справу, дзе-б абыходзілася без удзелу гэтага здольнага таварыша. І на лыжным кросе, і ў гімнастычных спартыўнах—усюды Давід Рубінштэйн уперадзе.

Але трэба сказаць, што вопыт лепшых у нас недастаткова папулярнае: ён яшчэ не стаў здабыткам кожнага студэнта. А гэта асабліва неабходна.

Скора з нашага факультэта выйдучь 60 выпускнікоў. Большасць з іх ня мала папрацавала за пяць год сваёй вучобы ва ўніверсітэце. Такія студэнты, як Аспіз, Сідарэнка, Фішэр, Лемельман, Толцік і інш. выдатна паспявалі ў вучобе і былі нядрэннымі грамадскімі работнікамі. Тав. Сідарэнка ў БМУ вырас у лепшага спартсмена БССР, заваяваў званне майстра спорта.

Няма сумнення, што гэтыя таварышы, ужо атрымаўшы плуцёўкі на работу ў розныя школы нашай рэспублікі, паспяхова здадуць дзяржаўныя экзамены.

Іх чакае школа. Іх чакае работа, упартая і пачэсная.

С. ДАМАРОНАК.

★ ЛЁГКААТЛЁТ, ШТАНГІСТ, ЛЫЖНІК

Лепшымі якасцямі спартсмена з'яўляецца яго нястомная праца над сабой. Удасканаленне сваёй тэхнікі, перадача ўласнага вопыту другім.

Гэтымі якасцямі ўладае Нікалай Рудомін, студэнт ІІІ курса географічнага факультэта. Яго, як лепшага лыжніка і лёгкаатлета, ведаюць не толькі ў БДУ, але і ў рэспубліцы. Ён з'яўляецца чэмпіёнам рэспублікі па лёгкай атлетыцы на доўгія дыстанцыі.

Нікалай Рудомін—усебакова развіты спартсмен. Ён выдатны лёгкаатлет, штангіст, лыжнік.

— Заняткі

спортам,—расказвае тав.

Рудомін,—закалілі мяне,

далі сілы і выносливасць.

Я значыст ГПА ІІ ступені. Я

гатоў да працы і абароны!

Зараз у Нікалая самы ад-

казаны перыяд:

здача экзаменаў і падрыхтоўка да лет-

няга лёгкаатлетчнага сезона. Ужо больш

дзюх месяцаў ён треніруецца, бегае на

рознныя дыстанцыі, займаецца гімнастыкай.

З дзесяткай лепшых лёгкаатлетаў універ-

сітэта Рудомін будзе змагацца за чэсьць

комсамоўскай арганізацыі Універсітэта ў

комсамоўскім кросе.

На заклік ЦК ВЛКСМ аб палепшанні

сусветных і ўсесаюзных рэкордаў тав.

Рудомін узяў на сябе абавязак—палеп-

шыць рэспубліканскі рэкорд і выканаць

норму майстра спорта СССР.

**КРЫШЧАНОВІЧ,
БАБЧЫНСКІ.**

следчую работу ў Інстытуце гісторыі партыі (1931—1935 годы), у Інстытуце гісторыі Акадэміі Навук БССР.

За гэтыя годы з друку вышла яшчэ чатыры навуковыя работы і звыш 10 артыкулаў тав. Дудкова; дзве работы друкуюцца цяпер.

У сучасны момант ён працуе над сваёй доктарскай дысертацыяй па такому вельмі актуальному і цікаваму пытанню, як Стальнінская рэформа на Беларусі. Доктарскую дысертацыю ён мяркуе закончыць у 1942 годзе.

Узбагаджаючы свае ўласныя веды і працоўваючы актуальныя пытанні з гісторыі БССР, дац. Дудкоў многа працуе над вырошчваннем новых навуковых кадраў. Пад яго кіраўніцтвам працуюць сем асіпірантаў-гісторыкаў. Не пакідае ён сваёй увагай і студэнцкі навуковы гурт, дапамагаючы яго ўдзелнікам парадамі і кансультацыямі. Вучань Дудкова—студэнт Абецэдарскі—ужо друкуе адну работу аб паўстанні Міхненкі ў Мазыры ў 1648 годзе і здае ў друк другую—«Вызваленчая барацьба беларускага народа з польскімі панамі (1648—1649 годы)».

Год таму назад, як адзі з перадавых навуковых работнікаў, т. Дудкоў прыняў кандыдата ў члены камуністычнай партыі.

Макс Якаўлевіч Пелеп не быў студэнтам БДУ, і ўсё-ж такі ён таксама выхаванец універсітэта і адначасова—адзін з яго старэйшых навуковых работнікаў. Прыйшоўшы ў дні арганізацыі ўніверсітэта ў яго спены выкладчыкам фізікі рабфака, ён вырас да дацэнта і метадычнага кіраўніка па фізіцы фізика-матэматычнага факультэта.

Макс Якаўлевіч—вялікі энтузіяст арганізацыйна-педагагічнай і метадычнай работы і вяўнічы барацьбіт з так званай «медлавай фізікай». За час работы на рабфаку ён стварае там добра абсталяваны кабінет і лабараторыю. З 1925 года

Макс Якаўлевіч пачынае працаваць асіпірантам кафедры фізікі на фізмаце, а з 1930 года—дацэнтам пры кафедры.

За годы сваёй работы на фізмаце дац. Пелеп кіраваў практыкумам па фізіцы і чытаў лекцыі. У час існавання на фізмаце яўрэйскага аддзялення ён быў адным з асноўных яго работнікаў.

Свае лекцыі Макс Якаўлевіч заўсёды шмат аспашчае багатымі і добра падрыхтаванымі дэманстрацыямі. З'яўляючыся

душой арганізацый падрыхтоўкі студэнтаў, ён надае такі-ж характар і ўрокам, якія даюць студэнты практыканты ад яго кіраўніцтвам у школе. Забавляючы чы амаль заўсёды выдатныя вынікі гэтых урокаў

Па ініцыятыве Макса Якаўлевіча факультэт на базе кабінэтаў ліквідаваных рабфакаў без значных затрат узбагаціўся кабінетам метадыкі фізікі. Дэвізам работы кабінэта з'яўляецца—навучыць студэнта рабіць усё, што патрэбна пры выкладанні фізікі ў школе. У гэтым кабінэце настаўнікі таксама могуць атрымаць кваліфікаваную кансультацыю па любому пытанню выкладання фізікі ў школе.

Інтэлігентная навукова-папулярызатарская дзейнасць Макса Якаўлевіча не абмяжоўваецца выключна БДУ. Ён вядзе ўсе годы вялікую работу сярод настаўніцтва, удзяваючы ў яе навуковых работнікаў усіх факультэтаў.

Вынікам сямігадовай педагагічнай работы Макса Якаўлевіча з'яўляецца закончаны ім гэтымі днямі курс электратэхнікі для педагагічных вышэйшых навуковых устаноў.

А. БАРАН.